

PROFILI PROMENE SUBJEKTIVNOG BLAGOSTANJA U DOBA KORONE: POZITIVNI I NEGATIVNI AFEKAT

Nemanja Šajinović

Fakultet za pravne i poslovne studije Dr Lazar Vrkatić, Novi Sad

sajinovic.nemanja@gmail.com

Dušana Šakan

Fakultet za pravne i poslovne studije Dr Lazar Vrkatić, Novi Sad

dusanasarcevic@gmail.com

Nikolija Rakočević

Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Odsek za psihologiju

nikarakocec@live.com

Cilj ovog rada bio je identifikovanje specifičnih obrazaca promene opšte uznemirenosti i zadovoljstva životom tokom pandemije virusa kovid 19 u Republici Srbiji. U istraživanju je učestvovalo 472 odrasla ispitanika sa teritorije Republike Srbije, starosti od 17 do 81 godine ($M=29.21$; $SD=12.39$), od kojih je 54.4% ženskog pola. Ispitanici su jedanput nedeljno, počev od aprila 2020. šest nedelja zaredom, popunjavali Srpski inventar afekta baziran na PANAS-X (Novović i Mihić, 2008). Nad podacima longitudinalne studije sprovedene su dve nezavisne analize latentnih klasa.

Pojedinačne putanje promene pozitivnog afekta ispitanika u funkciji vremena najbolje su predstavljene modelom koji sadrži tri latentne klase ($AIC=18630.49$; $BIC=18713.63$; $ABIC=18650.15$; Entropija = .88; $ALMR=480.17$, $p<.01$; $495.77=1329.79$, $p<.01$). Prvu klasu ispitanika (26.5%) karakterišu najviše početne vrednosti pozitivnog afekta, blagi linearni rast, te nagli pad na poslednjem merenju, drugu klasu (52.9%) karakterišu umerene početne vrednosti i odsustvo promene, dok treću klasu (20.6%) karakterišu najniže početne vrednosti pozitivnog afekta, blagi linearni pad, te nagli porast na poslednjem merenju.

Pojedinačne putanje promene negativnog afekta u funkciji vremena najbolje su predstavljene modelom koji sadrži dve latentne klase (17792.27 ; $BIC=17875.41$; $ABIC=17811.93$; Entropija = .90; $ALMR=325.95$, $p<.01$; $BLRT=336.53$, $p<.01$). Prvu klasu ispitanika (13.4%) karakterišu najviše početne vrednosti i stabilan trend negativnog afekta, te nagli pad na poslednjem merenju, drugu klasu (33.2%) karakterišu umerene početne vrednosti i blagi linearni pad, dok treću klasu (53.3%) karakterišu najniže početne vrednosti pozitivnog afekta, blagi linearni pad, te umereni porast na poslednjem merenju.

Imajući na umu da je istraživanje sprovedeno tokom vanrednog stanja u Republici Srbiji, koje je ukinuto između petog i šestog merenja u našem istraživanju, diskutovaćemo o teorijskim i praktičnim implikacijama ovih nalaza.

Ključne reči: pozitivan i negativan afekat, longitudinalna studija, krive latentnih klasa, pandemija kovida 19.

PROFILI PROMENE SUBJEKTIVNOG BLAGOSTANJA U DOBA KORONE: OPŠTA UZNEMIRENOST I ZADOVOLJSTVO ŽIVOTOM

Nikolija Rakočević

Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet, Odsek za psihologiju

nikarakocevic@live.com

Dragan Žuljević

Fakultet za pravne i poslovne studije Dr Lazar Vrkić, Novi Sad

drzuljevic@gmail.com

Nemanja Šajinović

Fakultet za pravne i poslovne studije Dr Lazar Vrkić, Novi Sad

sajinovic.nemanja@gmail.com

Cilj ovog rada bio je identifikovanje specifičnih obrazaca promene opšte uznemirenosti i zadovoljstva životom tokom pandemije virusa kovid 19 u Republici Srbiji. U istraživanju je učestvovalo 472 odrasla ispitanika sa teritorije Republike Srbije, starosti od 17 do 81 godine ($M=29.21$; $SD=12.39$), od kojih je 54.4% ženskog pola. Ispitanici su jedanput nedeljno, počev od aprila 2020. šest nedelja zaredom, popunjavali Skalu depresivnosti, anksioznosti i stresa 21 (Lovibond i Lovibond, 1995), te Skalu zadovoljstva životom (Diener, Emmons, Larsen, & Griffin, 1985). Nad podacima longitudinalne studije sprovedene su dve nezavisne analize latentnih klasa.

Pojedinačne putanje promene opšte uznemirenosti ispitanika u funkciji vremena najbolje su predstavljeni modelom koji sadrži tri latentne klase ($AIC=20122.14$; $BIC=20250.28$; $ABIC=20141.80$; Entropija = .91; $ALMR=1277.90$, $p<.01$; $BLRT=1329.79$, $p<.01$). Prvu klasu ispitanika (15.9%) karakterišu najviše početne vrednosti opšte uznemirenosti, te tip promene koji prati kubnu funkciju, drugu klasu (30.8%) karakterišu umerene početne vrednosti te linearan pad opšte uznemirenosti, dok treću klasu (53.3%) karakterišu najniže početne vrednosti opšte uznemirenosti koja na poslednjem merenju blago raste.

Pojedinačne putanje promene zadovoljstva životom ispitanika u funkciji vremena najbolje su predstavljeni modelom koji sadrži dve latentne klase ($AIC=14799.11$; $BIC=14853.15$; $ABIC=14811.89$; Entropija = .90; $ALMR=439.63$, $p<.01$; $BLRT=453.91$, $p<.01$). Prvu klasu ispitanika (59.2%) čine ispitanici sa višim početnim vrednostima i linearnim trendom zadovoljstva životom, te naglim padom u poslednjem merenju, dok drugu klasu ispitanika (40.8%) čine ispitanici sa nižim početnim vrednostima i linearnim trendom zadovoljstva životom, te naglim skokom u poslednjem merenju.

Imajući na umu da je istraživanje sprovedeno tokom vanrednog stanja u Republici Srbiji, koje je ukinuto između petog i šestog merenja u našem istraživanju, diskutovaćemo o teorijskim i praktičnim implikacijama ovih nalaza.

Ključne reči: opšta uznemirenost, zadovoljstvo životom, longitudinalna studija, krive latentnih klasa, pandemija, kovid 19